

Ecologische quickscan plannen [REDACTED] Beukers, Wanneperveen (Overijssel)

Opdrachtgever Atensus BV, Meppel
Referentie [REDACTED] 2016. Ecologische quickscan plannen [REDACTED],
Wanneperveen (Overijssel). A&W-notitie 2387. Altenburg & Wymenga
ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2387hbe
Status Definitief
Datum 16 juni 20[REDACTED]
Projectleider [REDACTED]
Autorisatie Roel Strij[REDACTED]

Inhoud

1. Inleiding
2. Aanpak van de quick scan
3. Het plangebied
4. Beoordeling gebiedsbescherming
5. Beoordeling soortbescherming
6. Conclusies
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. [REDACTED], fax [REDACTED]
email: [REDACTED]
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

In het kader van plannen tot gedeeltelijke herinrichting van het terrein van de Hoeve Beukers Altenburg & Wymenga gevraagd om ter voorbereiding van de daarbij horende werkzaamheden een ecologische quickscan uit te voeren. Het doel daarvan is om in kaart te brengen of deze ontwikkeling in conflict is met de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in deze notitie.

Het gaat bij de plannen om uitbreiding van bebouwing in het kader van de omzetting van het bestaande agrarisch bedrijf naar een gebruiksgerichte paardenhouderij met nevenactiviteiten.

2. Aanpak van de quickscan

Algemeen

In deze quickscan is de beoogde ingreep beoordeeld in het kader van de vigerende wet- en regelgeving ten aanzien van natuur. Dit betreft de Flora- en faunawet en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur). Bij deze quickscan is bovendien rekening gehouden met eventuele effecten op gebieden die via provinciale en/of gemeentelijke regelgeving zijn beschermd, zoals aangewezen ganzenfoerageergebied en gebieden voor weidevogels. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op bureaustudie en veldwerk. Voor de bureaustudie zijn recente bronnen geraadpleegd, namelijk verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Deze bronnen staan in de Literatuurlijst (in de tekst van deze notitie zijn geen bronverwijzingen opgenomen). Het veldwerk is uitgevoerd op 3 maart 2015. Het plangebied is toen bezocht om te bepalen of het plangebied en de nabije omgeving daarvan geschikt zijn voor beschermde soorten.

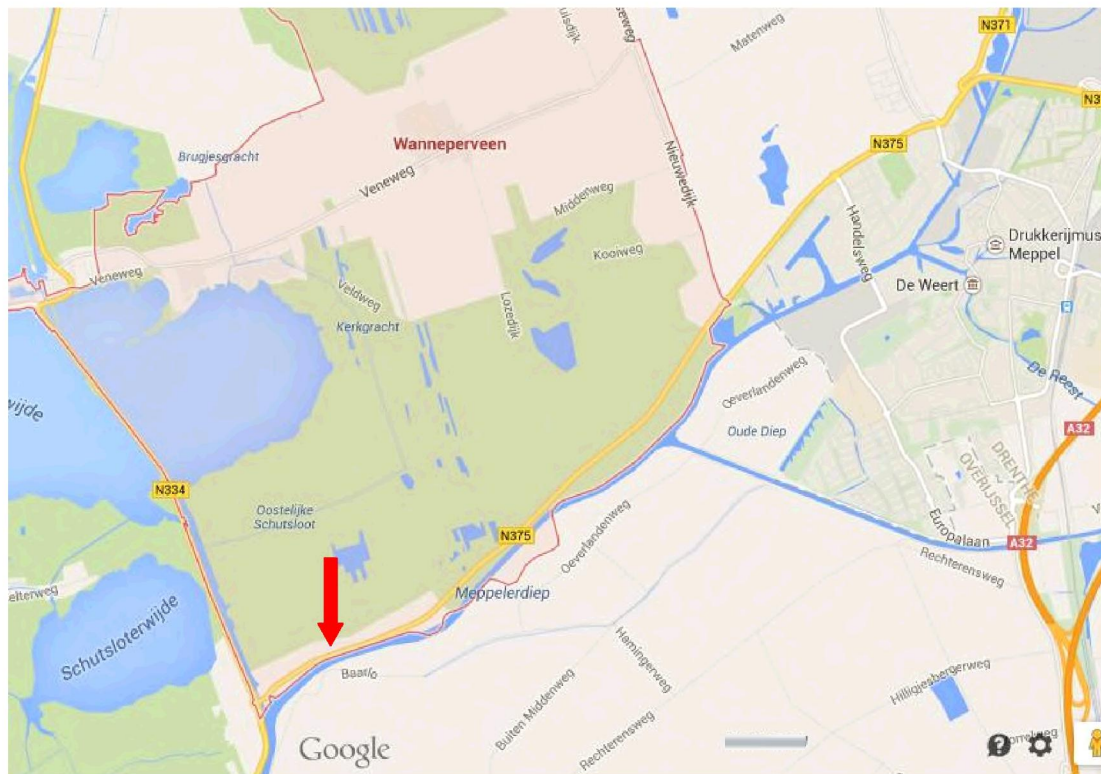
De presentatie van de resultaten in deze rapportage is beknopt. Deze rapportage is voornamelijk gericht op het aangeven van mogelijke risico's en vervolgacties voor de planlocaties. Tevens geeft deze rapportage in voorkomende gevallen advies over te volgen werkwijzen vanuit zorgplicht of gedragscodes.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van de een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

3. Het plangebied en de plannen

Het onderzoeksgebied is het perceel op het adres Zomerdijk 20A, 7946 LZ Wanneperveen en de ruimte daar direct omheen (figuren 1 en 2). Het plangebied betreft de locaties binnen dit perceel, waar de plannen worden verwezenlijkt (vergelijk figuur 2 en 3). Het gaat hier met name om de aanwezige paddock en locaties langs de zomerdijk waar parkeerplaatsen

worden voorzien. Het perceel ligt binnen het westelijke deel van een gebied dat langs de zuidzijde begrensd wordt door de Zomerdijk en aan de noordzijde door de smalle verharde weg die een lusvormige aftakking van de Zomerdijk vormt. De noordelijke berm van deze weg bestaat uit een onregelmatige rij bomen. De ruimtes tussen deze bomen zijn begroeid met (regelmatig gemaaid) gras. Langs de noordzijde van deze berm ligt een sloot van enige meters breed. Ten noorden daarvan liggen de open graslandpercelen van het Natura 2000-gebied 'De Wieden'.

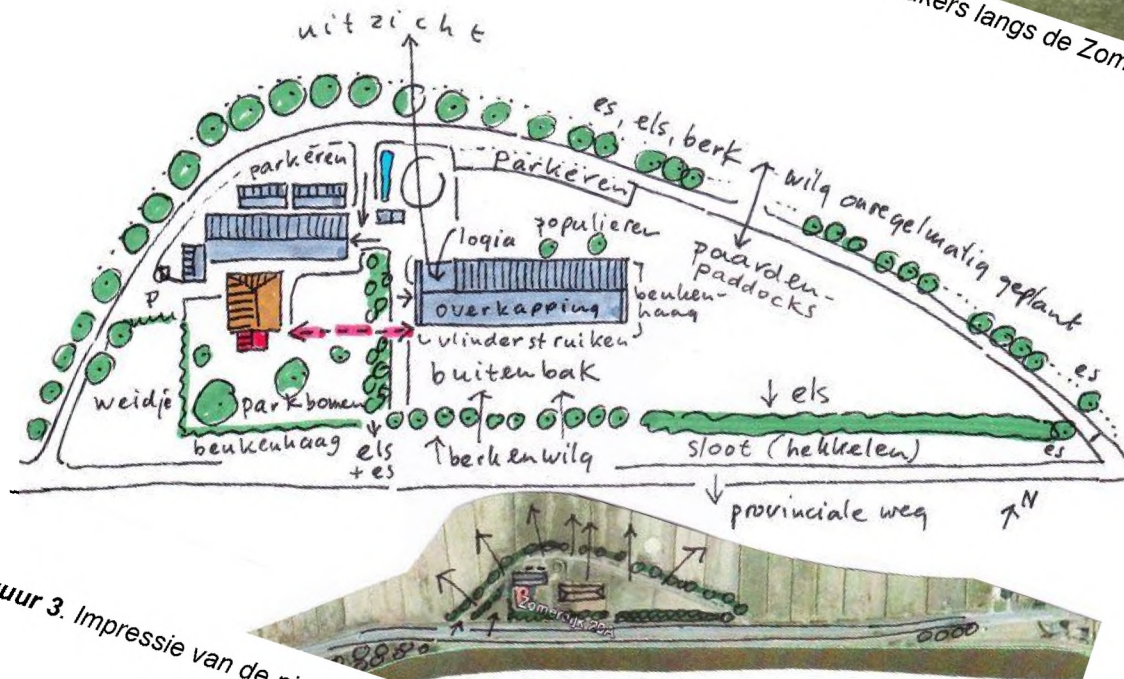
Figuur 1. De rode pijl geeft de globale ligging aan van [redacted]. Het plangebied ligt ten noorden van het Meppelerdiep en de N375 (Zomerdijk) en ten zuiden van het Natura 2000-gebied 'De Wieden'. (Bron: Google maps)

[redacted] biedt op dit moment onderkomen aan pensionpaarden. De beoogde herinrichting van het terrein is erop gericht om de capaciteit van die huisvesting te vergroten. De uitbreiding zal bestaan uit de bouw van twee stallen nabij de huidige stallen, waardoor extra ruimte beschikbaar komt voor 10 paarden. De nieuwe stallen komen op een stuk gazon van ca. 20 x 10 m, dat direct naast een bestaande stal ligt (figuur 3). Het totaal aantal paardenboxen van deze manege komt dan op 45.

Behalve de bouw van twee stallen, wordt tevens een uitbreiding van de parkeermogelijkheden nabij de gebouwen en langs de zomerdijk beoogd. Daarvoor wordt onder meer een bestaande paddock verkleind. De nieuwe parkeerplaatsen zullen worden gerealiseerd door het aanbrengen van verharding bestaande uit een open bestrating (grasstenen) van enige vierkante meters per locatie. De bestaande paddock bestaat uit zand. De parkeerplaatsen kunnen daar op eenvoudige wijze worden gerealiseerd.

Figuur 2. De huidige inrichting van het terrein van Hoeve Beukers langs de Zomerdijk/N375.

Figuur 3. Impressie van de nieuwe inrichting van het plangebied.

4. Gebiedsbescherming en beoordeling

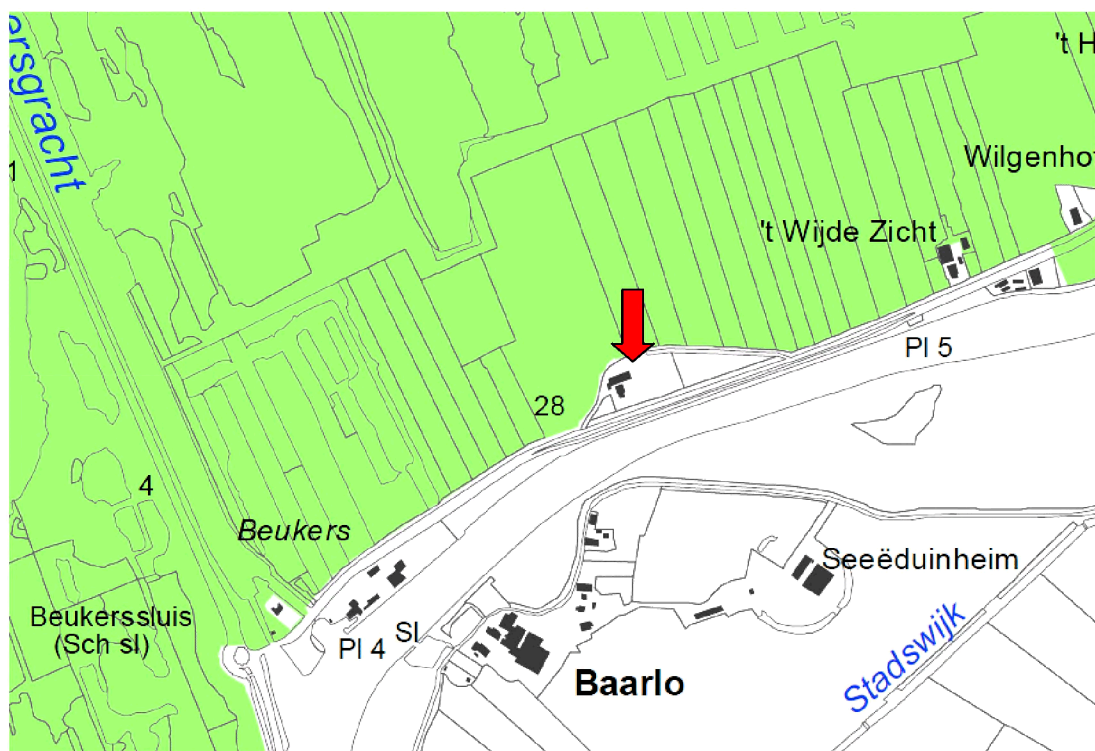
In Nederland zijn de meeste natuurgebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet en/of regels omtrent de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast kunnen de natuurwaarden van gebieden zijn beschermd via verordeningen of het bestemmingsplan. In dit hoofdstuk zijn de uitbreidingsplannen getoetst aan de wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

Het onderzochte plangebied maakt geen deel uit van Natura 2000-gebied, het NNN of andere gebieden die zijn beschermd vanwege hun natuurwaarden (zoals aangewezen gebieden voor weidevogels en voor foeragerende ganzen en eenden).

4.1 Natura 2000-gebied – Natuurbeschermingswet

Alle (her)inrichtingsplannen moeten worden beoordeeld volgens de Natuurbeschermingswet. Het plangebied ligt dicht tegen het Natura 2000-gebied 'De Wieden' aan. De beoordeling volgens de Natuurbeschermingswet is gericht op eventuele effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van het betreffende Natura 2000-gebied (figuur 3).

De beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet valt buiten de scope van deze quick scan. Op 22 oktober 2015 is door [REDACTED] een Nbwetvergunning verkregen. De vergunning is aangevraagd in verband met de omzetting van het bestaande agrarisch bedrijf naar een gebruiksgerichte paardenhouderij met nevenactiviteiten. De verleende Nbwetvergunning biedt ruimte aan maximale 45 paarden. De beoogde uitbreiding van de paardenboxen past binnen dit aantal.

Figuur 3. De ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'De Wieden', tevens NNN (groen, volgens website ministerie van EZ).

4.2 NNN

Het plangebied ligt nabij de begrenzing van het NNN. Deze betreffende grens van het NNN-gebied is dezelfde als die is vastgesteld voor het Natura 2000-gebied 'De Wieden' (paragraaf 4.1).

In de huidige situatie is sprake van enige beïnvloeding van het NNN-gebied door de activiteiten binnen het perceel. Deze invloed betreft geluid, licht, menselijke aanwezigheid en het gebruik van voertuigen voor zover deze effecten grensoverschrijdend zijn. Door de voorgenomen ontwikkeling kan sprake zijn van een toename van deze effecten. Door de aard en de beperkte omvang van de beoogde ontwikkeling is het echter te verwachten dat een toename van effecten dermate beperkt zal zijn, dat er geen sprake is van belangrijke wijzigingen in de mate waarop de huidige activiteiten invloed op het NNN-gebied hebben. Om die reden kan worden aangenomen dat door het voornemen de wezenlijke waarden van het NNN niet dusdanig in gevaar komen, dat daardoor een conflict ontstaat met de regelgeving ten aanzien van het NNN.

Om dezelfde redenen kan worden aangenomen dat het voornemen geen conflict veroorzaakt met de regelgeving ten aanzien van gebieden die zijn aangewezen voor weidevogels en foeragerende ganzen en eenden.

4.3 Samenvattend

Ten aanzien van gebiedsbescherming kan op basis van het bovenstaande het volgende worden geconcludeerd:

- Voor de beoogde realisatie van twee stallen en aanleg van parkeerplaatsen is een Nb-wetvergunning verleend.
- De beoogde realisatie van twee stallen en aanleg van parkeerplaatsen veroorzaakt geen conflict met de regelgeving ten aanzien van het NNN, weidevogels en/of foeragerende ganzen en eenden.

5. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld, namelijk licht, middelzwaar en zwaar beschermde soorten. Bovendien beschermt deze wet de vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vogels. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk binnen of nabij het plangebied kunnen worden aangetroffen.

5.1 Niet relevante soortgroepen

Op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek is geconcludeerd dat het onwaarschijnlijk of uitgesloten is dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door (de beoogde) werkzaamheden:

- planten
- ongewervelde diersoorten
- vissen
- middelzwaar en zwaar beschermde amfibieën
- reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.

- Het plangebied en de directe omgeving daarvan vormen geen geschikt biotoop voor deze soorten.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van het plangebied dat daardoor (mogelijke) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van bovengenoemd soortgroepen.

5.2 Relevante soortgroepen

Licht beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten

In het onderzochte gebied komt waarschijnlijk een aantal lichtbeschermde amfibieën- en zoogdiersoorten voor. De reden hiervoor is de aanwezigheid van geschikt biotoop. Het gaat hier om amfibieën als Bruine kikker en Gewone pad en zoogdieren als Veldmuis, Mol en Egel.

Bij lichtbeschermde amfibieën geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verboden in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Vogels

Het plangebied biedt mogelijkheden voor broedende vogels, maar alleen in de bomen en struiken langs de verharde weg waar parkeerplaatsen zijn gepland. Gezien de huidige verstoring is de kans daarop klein, maar de aanwezigheid van nesten van bijvoorbeeld , Roodborst en Winterkoning is niet geheel uit te sluiten.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is een afdoende optie. Eventueel kunnen versturende werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen worden gestart, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring die daarvan uitgaat. Mochten er toch vogels tot broeden komen en worden verstoord door de werkzaamheden, dan ontstaat een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de werkzaamheden worden gestaakt tot na de broedperiode. Dit kan worden voorkomen door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan tijdens de werkzaamheden, door bijvoorbeeld in het broedseizoen kap- en snoeihout niet dagenlang te laten liggen.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten (zoals roofvogels, Roek en Huismus) maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen, die indicatief is.

Uit het veldonderzoek is gebleken dat Huismus nestplaatsen binnen het perceel gebruikt, maar deze komen niet in gevaar door de beoogde bebouwing. Binnen en nabij het plangebied zijn geen (mogelijkheden voor) overige vogelsoorten aanwezig waarvan de nestplaats jaarrond is beschermd. De uitvoering van de plannen veroorzaakt bovendien geen negatieve effecten op de functionaliteit van mogelijk in de omgeving aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen.

Samenvattend

De beoogde ingrepen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedvogels, mits broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten niet worden verstoord.

Middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten

Binnen en nabij het plangebied kunnen de middelzwaar beschermde Steenmarter en zwaar beschermde vleermuissoorten voorkomen. Er worden hier geen overige middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten verwacht, omdat de aanwezige biotopen onvoldoende aansluiten aan de habitateisen van dergelijke soorten.

Steenmarter

Deze soort komt mogelijk in de omgeving van de manege voor. Binnen en nabij het plangebied zijn echter geen verblijfplaatsen van Steenmarter aangetroffen. Het is mogelijk dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het foerageergebied van deze soort. De beoogde uitbreidingsplannen veroorzaken echter geen wezenlijke aantasting van het huidige foerageergebied, waardoor deze plannen geen conflict veroorzaken met de Flora- en faunawet ten aanzien van eventueel aanwezige Steenmarters.

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen verscheidene vleermuissoorten voor. Het is niet geheel uit te sluiten dat in gebouwen van [REDACTED] verblijfplaatsen aanwezig zijn van bijvoorbeeld Gewone en Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. De bomen binnen en nabij het plangebied zijn echter niet geschikt als verblijfplaatsen, omdat deze geen holtes in de stam of de takken bevatten.

Door de beoogde ontwikkeling van de manege worden geen gebouwen afgebroken. De beoogde stallen komen niet dicht bij een gebouw te staan dat geschikt is voor vleermuizen. Om deze redenen veroorzaken de uitbreidingsplannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het is niet te verwachten dat de plannen een wezenlijke invloed zullen hebben op de huidige kwaliteit en omvang van foerageergebied van vleermuizen. Bovendien blijven lijnvormige landschapselementen in stand, waardoor eventueel aanwezige vliegroutes van vleermuizen behouden blijven. Om deze redenen veroorzaken de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen.

6. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken zijn hieronder de conclusies samengevat.

Gebiedsbescherming

- De beoogde ontwikkeling is vergund in het kader van de Natuurbeschermingswet
- De beoogde ontwikkeling van [REDACTED] veroorzaakt geen conflict met de regelgeving ten aanzien van gebieden die vallen onder regelgeving ten aanzien van het NNN, weidevogels en/of foeragerende ganzen en eenden.

Soortbescherming

- De beoogde ingrepen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet, mits voorkomen wordt dat broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten worden verstoord. In paragraaf 5.2 is beschreven hoe kan worden gehandeld om een dergelijke verstoring te voorkomen.

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- Douma, M., C.P.M. Zoon & A.D. Bode, 2011. De Zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Provincie Overijssel 2014. Natura 2000 Gebiedsanalyse voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) De Wieden en Weerribben.